

FOAIE LITERARĂ

Pentru redacție responsabilă:

LUCREȚIA RUDOW-SUCIU.

Apare o dată pe săptămână (Duminica).

PREȚIUL:

Pe un an	4 fl.	Pentru România și străinătate 14 fre.
Pe jumătate de an	2 fl.	
Pe un pētrar de an	1 fl.	

Editor și proprietar:

Dr. W. RUDOW.

≡ P u s t i u . ≡

Ce goală-i inima acum
Si ce nesimțitoare!
Încât mă 'ntreb pe gânduri dus
De-i inima mea oare?

De-i ea în care îmi purtam
Isvorul fericirii
Când se sbătea așa cu drag
În patima iubirii?

Era un vis așa frumos
Când te purtam în minte
Iubită, idol de 'nchinat
Creat din basme sfinte!

Când alergam în urma ta,
Frumoasă nălucire
Să prind din ochii tăi senini
O rază de iubire!

Și te pāndeam de-atâte orī,
Se-aparī, se-mī dai viatā...
O inimă de foc aveam —
Tu . . . ? inimă de ghiță!

Atuncea nu te-am priceput...!
Prin farmecul iubirii
Mi-se părea, că stau și bat
În poarta fericirii.

Mintea orbită n'a putut,
N'a vrut să înțeleagă;
Că ai în mers, în gest și 'n glas,
Fătărnicia 'ntreagă...!

Acum te-am înțeles de ajuns,
Sfântă cu fața pală:
Nu ești decât un demon, ce
Și minte și înșală!

De acuma toate ș'au sfirșit...
De tine ce-mi mai pasă?!
Uitarea și cu noaptea ei
Pre amintiri se lasă...!

Ce goală-i inima acum
Și ce nesimțitoare,
Încât me 'ntreb pe gânduri dus
De-i inima mea oare?!

Emilian.

A l m a.

A trecut un an decând am citit prin foi că a murit doamna Meritt, născ. Alma de Dunca-Schiau. Foile povestiau atât de mult despre cultura, bunătatea de inimă și frumusețea ei, încât m'a mișcat adenc și pe mine faptul ca o astfel de creatură rară a trebuit să moară în primavara vieței, în urma unei greșeli nenorocite.

Dar necunoscând pe dînsa, și pe mama ei numai după nume, am trecut peste lucrul și era să-l uit când vara trecută nevasta întră în filigorie unde sedeam îngropat în cărți, dându-mi un bilet cu margine neagră și cu numele Constanța de Dunca-Schiau. Numai atunci îmi ridicai ochii și văzui la ușe o doamnă naltă cu ochi negri și ageri și per încâtva încărunțit, îmbrăcată dela cap până la picioare în negru. Surprins mē sculai, noi ne duserăm în casă, și văzând interesul mare ce-l arătam față cu soartea fiicei sale, doamna de Dunca-Schiau îmi dete niște scrisori de ale Almei și ale rudelor americane.

Acestea din urmă le citii mai nainte, nu erau de vr'un interes mare, scrise fiind cu reserva obicinuită a oamenilor din lumea Mamonului. Dar totuș sē părea că și prin negurile vecinice ale Londrei sē furișă câte o rază de soare, sē deschideau viorelele și mugurii copacilor, când adevă era vorbă de Alma. Soacra, cumnații, cumnatele, ba chiar nepoțēii cari abia știaū mânua pana : tuturora par'că li-sē deschidea inima atinsă de o nuia vrăjitoare, și asta era numele Alma.

Cunoscând așa de bine cumpătarea celor de peste mare (avem multe rude în America) nu puteam sē nu fiū foarte curios sē cunosc vrăjitoarea aceasta măcar din scrisorile ei. Am început sē le citesc cu marī așteptări, dar

mi-s'au împlinit toate. Am citit ce s'a scris mai frumos pe rotogolul pământului, am și fost în corespondență cu multe femei — nu numai germane — dar arare ori am citit cu atâta plăcere ca aceste scrisori.

Sē va mira cineva citind scrisorile tipērite în „Familia“ pe cari poate la va numi „fleacuri“. Sē poate că cuprinsul sînt fleacuri, dar cuprinsul nu-ī nimic, stilul, asta-ī totul. Afară de aceasta s'a șters tot ce-ī mai interesant, nu numai toate

intimitățile care le scrie o fiică, și mai ales o nevestuică abia măritată numai mami-sale, ci și judecări nostime de tot ca spre pildă când descrie pe unul dintre diplomații cei mai vestiți și la urmă-l numește : „vechiū măgar, dar amabil“. Dar înainte de toate lipsește mirosul îmbetător al hîrtiei peste care mîna ei a alunecat, delicateța literilor, aruncate în fuga condeiului și totuș pe cât de frumoase, pe atît de caracteristice : scurt aici o vezi aievea, în tipar numai icoana ei care, fie cât de perfectă, totuș nu-ī ea în persoană.

Dar mai lipsește alta și fiindcă mama singurā a șters-o eū nu sunt îndreptēți s'o scriū aici. Spun numai atît, că foile ungurești gresesc amar și înșală ori ele pe sine ori pe cititorii lor când scriū că Alma s'a simțit și

declarat ori unde ca Ungaroaică, mai ales înaintea oamenilor de stat străini cu cari a vorbit mult la Paris, Nizza și în Elveția.

Și de aceea Români de dincoace îi sînt datorii cu mulțumita, căci mult, foarte mult a făcut pentru ei în timpul de cîteva luni pe cari le-a trăit în lumea mare.

R.

ALMA MERITT, NĂSC. DE DUNCA-SCHIAU.

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel, sau pribeagul îndrăgostit.

— Din tales of the Alhambra by Irving. —

(Fine.)

Papagalul curățindu-și penelile, tocmindu-și haina cea verde și redicându-și creasta, a sburat în apropierea ei și după aceea cu ținută curtenitoare și într'un glas dulce a zis: „Sbicește-ți lacrămile, cea mai frumoasă princesă; eu aduc mângăiere pentru inima ta!”

Princesa s'a speriat auzind grai omenesc, dar întorcându-se ea n'a văzut alt-ceva numai o pasere verde tot aplecându-se și făcând la complimente înaintea ei.

„Ei, ce mângăiere îmi poți tu aduce — zise ea — după ce tu ești numai un papagal?” Papagalul s'a simțit ceva măhnit la întrebarea asta. „O, ești, pe vremea mea, am mângăiat multe fete frumoase — respunsă el — dar să lăsăm asta la o parte. Eu acum sînt trimisul unui prinț regesc. Să știi că Ahmed, prințul de Granada, a sosit în treaba dtale și odihnește tocmai acum pe țărmurii cei înfloșiți a râului Tajo.” La vorbele acestea ochii princesei frumoase au început a sclipi ca și diamantele din cununa ei. „O, cel mai dulce papagal! — într'adever vesele sunt știrile tale pentru că eu eram fără nădejde, obosită și aproape bolnavă de moarte, îndoindu-mă de statornicia lui Ahmed. Sboară îute la el și spune-i, că cuvintele scrisorii lui sunt adînc săpate în inima mea, iar doîna lui îi singura hrană a sufletului meu. Spune-i ca să se pregătească, să-și dovedească iubirea cu puterea armelor, pentru că mîne dimineața, ziua în care eu împlinesc 17 ani împăratul, tatăl meu, va pune la cale un joc strălucit de luptă; mai mulți prinți s'au înștiințat despre asta și mîna mea va fi a învingătorului.”

Papagalul îndată a bătut din aripi și eșind din palat a sburat înapoi la Ahmed, carele așteptă nedumerit întoarcerea lui. Bucuria lui Ahmed, aflându-și iubita și încă credincioasă, și-o pot închipui numai acei muritori fericiți, cari au avut norocirea se-și vază visurile împlinite. Dar aci mai era o piedecă în cale, și asta era lupta! De faptă el acuș a văzut țărmurii râului Tajo strălucind de arme și resonând de trimbițele multor fi de împărat cari în ținută mare se adunau din toate părțile la serbatoarea din Toledo. Soartea princesei a fost hotărîta tot de aceeaș stea, ca și a lui Ahmed și și ea până la a 17 lea an a fost crescută departe de lume ca să fie ferită de dragoste. Vestea frumseței ei însă încă s'a mai mărit, în loc de a amuți, prin închiderea asta. Mai mulți prinți puternici au pețit-o, dar tatăl ei, carele era cam cu toane, ca să nu-și facă dușmani pe cei respinși, a hotărît ca fata să fie aceluia care va ieși din luptă ca învingător. Între acești fi de împărat, erau mai mult inși vestiti pentru puterea și vitejia lor. Ce dușmani înfricoșați pentru bietul Ahmed, neîndătinat cu mînuirea armelor și cu totul neștiutor în alde acestea!

„Prinț nefericit ce sînt eu — zise el — să cresc închis supt ochii unui filosof! Ce folos am eu acum de toate științele! Hei, Eben Bonabban! de ce nu m'ai învățat lupta voinicească?”

La aceasta buha și-a întrerupt tăcerea c'un strigăt evlavios căci ea era un musulman supus.

„Allah Akbar! Dumnezeu e mare! strigă ea; în mîna lui se află toate tainele; numai el singur cărmuiește soartea prinților! Să știi, o prințule, că țara asta e plină de taine ascunse de toți și cunoscute numai nouă, cari am învățat științele cele întunecate. Să știi că în munții din apropiere se află o peșteră și în peștera asta e o masă de fer, pe masa asta un rînd de îmbrăcăminte și arme vrăjite de oțel, lângă cari stă legat un armăsar întărnițat, toate închise de vre-o câteva sute de ani.”

Prințul, de mirare, a ramas cu gura căscată, dar buha învărtindu-și ochii mari sclipicioși și redicându-și cîocul din frunte istorisi:

„Odată, mai de mult, am fost cu tată-meu prin locașurile acestea a lui și ne-am odichnit atunci în peștera asta; așa am ajuns eu la cunoștința acestei taine. Este o taină care ne a ajuns dela moși strămoși, și pe care am auzit-o eu, încă dela moșu-meu pe când eram numai o buhă mică, cumcă armele acelea au fost odinioară a unui vrăjitor maur carele s'a ascuns în peșteră când creștinii au fost cucerit Toledo dela Arabi. El a murit aci lăsându-și armele și calul cel fărmeecat, dar le-a legat c'o vrăjitură așa, ca nici odată să nu se poată folosi de creștin, ci numai de Moslimi și și de aceștia numai dela resăritul soarelui până la amiazăzi. În timpul acesta folosite, vor răsturna pe ori care protivnic.”

„Destul; haidați să căutăm peștera!” strigă Ahmed.

Urmând buhei învățate, prințul îndată a aflat peștera, care era ascunsă într'un colț de cei mai sălbatici din prejurimea orașului Toledo. Nimic, numai niște ochi învechiți în căutarea șoarecilor au putut afla gura peșterei. Aceea era de o lampă, — cum sunt pe lângă morminte, — foarte serbatoarește luminată.

Pe o masă de fer în mijlocul ei, se aflau zalele, scutul, și coiful cel de oțel, până când o lance era răzămătată de perete lângă care stătea legat cu căpăstru și un cal întărnițat bine gata de luptă. Armele erau curate, sclikeau și se pareau că odinioară au fost ferecate cu aur; calul așa era de bine păstrat, ca și când acuș ar fi venit dela pășune, iar când Ahmed i-a netezit coama, a început a da în pămînt cu picioarele și a nechieza de toți pareții din peșteră au resonat. Așa, văzînd Ahmed că are tot ce-i trebuie, s'a hotărît ca să ieie și el parte la luptă.

Dimineața cea însemnată a sosit. Șirul luptătorilor, cari s'au înștiințat la tunel, stătea gata pe șesul Vega tocmai sub zidurile cetății Toledo, unde se mai aflau și o mulțime de tribune și galerii redicate pe sama privitorilor, toate acoperite cu covoare, de numai sclipea mătasa de pe ele la resărirea soarelui. Toate frumsețile țerii erau adunate pe tribune, până când pe șes călăreau făloși, pe cai ageri, o mulțime de cavaleri, floarea Spaniei, între cari figurau mai mulți prinți eleganți gata de turneu, urmași de servitori și încunjuțați de pagii lor.

Când a apărut și princesa Aldegonda în cortul regesc aurit bogat, ea cu frumseța ei a întunecat pe toate celealalte frumseți, și un murmur de uimire și de admirare generală s'a lătit peste toată adunarea strălucită. Prinții, peșitorii ei, la vederea unei ființe așa de minunate și dragălașe, uimiți de farmecele ei, ardeau și mai tare de dorul de luptă. Princesa totuș se pare, că are o față turburată. Coloarea să pare că vine și dispare de pe obraji, până când privirile ei se lunecau, neîncetat și c'o espresione neîndestulită, peste mulțimea împenată a cavalerilor. Trîmbițașii erau aproape să deie semnul de luptă, când un herold *) mai vestește sosirea unui cavaler străin, și Ahmed se ivește pe roibul său cel arab. Peste turbanul său se redica un coif împodobit cu mărgăritare. Panșera**) sa era ferecată cu aur, iar mănunchii dela sabie și pumnal, făcute în Fez, numai ce sclipeau de smaragde și de rubine. El purta pe umărul cel stâng un scut rotund, iar în dreapta lancea fărmeată. Toată întărnițarea roibului strălucia, de la soare te puteai uita, iar la dînsul ba; calul însuș sălta, sforăia și nechieza de bucurie vezându-se pe un câmp de luptă. Ținuta cea mândră și fața tineră a prințului a stîrnit o uimire vădită, iar când s'a vestit numele lui: „pribeagul îndrăgostit“, șopote taînice și o mișcare mare s'au observat printre damele frumoase de pe tribune.

Când s'a înștiințat și Ahmed în persoană la lista luptătorilor, el a căpătat respunsul că numai prinți se admit la tunel. La asta el și-a spus numele și rangul: „Prințul de Granada“. „Cu atîta mai rău“, — i-au respuns ceialalți, pentru că el, ca Maur, n'are drept să ieie parte la un tunel, în care mîna unei princese creștine e premiul.

Prinții ceialți acum s'au adunat toți în jurul lui cu priviri desprețuitoare și amenințătoare, iar când unul mai fălos, adevărat uriaș, l-a cam luat peste picior, vorbind despre tinereța lui Ahmed și la înfățișarea sa de fată mare bătându-și astfel joc de el și de dragostea lui, mânia lui Ahmed s'a aprins și îndată l-a chemat la luptă. Ei s'au pus, fiecare la locul hotărît, și-au redicat armele și dând pîntenii la cai, au dat năvală unul în-contra celuilalt. Cavalerul puternic fiind atins de lancea cea fărmeată, îndată s'a resturnat de pe cal. Acum Ahmed ar fi voit să se opăcească, dar vai! el avea de a face c'un cal și cu arme îndrăcite, cari o dată puse

în mișcare, nu se mai puteau stăpâni. Roibul cel arab s'a repezit acum ca fulgerul în grupa cea mai deasă a cavalerilor și tot ce atîngea lancea, se resturna în pulbere.

Prinții cei sdraveni toți au fost, sau resturnați sau alungați pe câmpia în vîlmășala asta mare cu pagii și servitori cu tot. Regele striga și turba de mînie vezându-și oamenii și oaspeții așa păcăliți. El a strigat după gardiștii săi, dar și ăștia au fost tocmai așa de iute doborîți de pe cai. Într'aceia și-a înbrăcat și el iute panșera și coiful și c'o lance în mîna a eșit în calea străinului, ca se-l sparie și să-l dudnie cu majestatea sa. Ei! dar alteța sa încă n'a pațit-o mai bine ca supușii săi; calul și lancea nu respectau persoane și spre durerea lui Ahmed, roibul s'a repezit la el și într'o clipă s'au vezut călcăiele regești în aier, iar coroana cu înaltul seu trup prăvălindu-se în pulbere.

În astă clipă soarele a ajuns meridianul de miazăzi; calul cel fărmeccat a tăiat-o peste câmpie, a sărit în valurile rîului Tajo și înotînd la ceialaltă parte a sburat cu prințul, carele abia resufla, în peștere, unde s'a pus la locul său și a rămas liniștit ca o statuă. Ahmed s'a bucurat tare de liniștea asta și îndată s'a scoborit de pe cal, și-a depus armele la locul lor, apoi s'a lăsat în mîna sorții.

Acum a început a se gîndi la încurcătura cea mare, în care l-a împins calul și armele acestea îndrăcite. El a socotit acum, că nici odată nu va mai putea da fața de rușine cu regele din Toledo, vătămându-l el așa și netîind samă de regulele cele cavaleresti. Ce va zice princesa la o vitejie așa sălbatică și zgomotoasă?

Plin de groază și de sfială, el și-a trimis tovarășii în oraș, că să-i aducă știri.

Papagalul a sburat pe piețele publice, unde stau adunați o mulțime de oameni vorbind despre întemplantarea care li părea de necrezut, și acuș s'a reîntors c'o mulțime de noutăți: Tot orașul Toledo e uimit. Princesa a fost dusă leșinată la palat. Tunelul s'a sfărșit într'o gălăgie nespūsă. Toți vorbeau despre aparința repede, despre învingerile nemaiauzite și despre iuțimea de necrezut cu care a dispărut cavalerul acela maur. Unii ziceau c'ar fi fost un vrăjitor arab, alții îl priviau de bată-l crucea, care a luat o figură omenească, până când unii au început a aminti poveștile cele vechi, după cari s'ar mai afla eroi încantați prin peșterile din jur și ăștia ar fi unul dintr'aceia. Toți erau de-o părere, că un om de rînd, muritor, nu era în stare să facă așa minuni, să răstoarne din șea pe așa cavaleri harnici, creștini, tari ca oțelul.

Buha din partea ei a sburat seara și fâlăind pe de asupra orașului întunecat, asculta de pe coperișe și din verful hornurilor la ce vorbesc oamenii. Ea după aceea s'a luat cătră palatul regesc, carele se afla pe o stîncă, și umbla după șoareci în jurul zidurilor și a teraselor înholbîndu-se prin toate crepăturile și uitându-se cu ochii ei cei mari prin toate fereștile, unde se vedea

*) Craiinic al curții.

**) Zale, platosă.

lumină, de era aproape să leșine de spaimă vre-o două sau trei dame de onoare. Abia de cătră ziuă, pe când începeau și vârfurile munților a să lumina, a reîntors dela expediția asta obositoare, ca să spună prințului ceea ce a văzut :

„Pe când sburam în jurul unui turn mai nalt dela palat — începu ea a povesti — am văzut într'o odaia o princesă minunată. Ea sta culcată c'o mulțime de servitoare și de doctori în jurul ei, dar ea se părea, că nici nu voiește să-î cfe în samă. După ce s'au retras aceia, am observat o cum a scos iute o carte din sîn și a început a ceti, a o săruta și a să văieta, la ce eu, ca filosof, m'am sitințit tare mișcat !

La știrea asta duioasă inima fragedă a lui Ahmed s'a întristat și mai tare și el zise : „Drept a avut înțeleptul Eben Bonabben când a zis, că griji, supărări și nopți fără somn e data îndrăgostiților, — Să ferească Allah pe princesă de influința veștezoare a lucrului asta numit dragoste !“

Știrile, ce au mai sosit din Toledo au adevărit spusese buhei. Tot orașul era în fierbere. Princesa a fost dusă în turnul cel mai nalt al palatului și toate căile au început a fi păzite pogan de soldați. Intr' aceia ea a căzut într'o melancolie adencă la care nime nu-i știa cauza și a început a refusa mâncările. Inzădar își spărgeau capetele cei mai renumiți doctori, căci ea se părea a fi jertfa unei vrăjitori mari, și regele inspăimântat de soartea copilei, a făcut veste 'n țara, că cine îi va vindeca fata, acela o să capete juvaerele cele mai mari și mai scumpe din visteria regală.

Când a auzit buha, care medita într'un corn, de proclamarea asta, a început a-și învêrti ochii și avea o înfățișare și mai misterioasă ca odinioară.

„Allah Akbar“ ! strigă ea „ferice de omul acela, carele o va putea vindeca, dacă va ști totodată și ce să ceară din visteria regală. „Ce vorbești tu mult onorată buhă ?“ întrebă Ahmed.

„Ascultă-mă, o prințule la ce am de a-ți spune acum. Noi buhele, după cum și dta trebuie să știi, suntem un neam învețat în științele cele întunecate. Cu prilejul plimbărei mele din urmă în jurul palatului din Toledo, am descoperit o samă de buhe bețrâne, cari își aveau convenirea lor sub bolta unui turn în care să aflau depuse visteriile regești. Aici ele desbăteau formele, inscripțiunile și desemnurile cele vechi de pe perle și juvaere, despre vasele cele de aur și argint, cari să aflau acolo, — după fiește care țară și epocă, — dar cu deosebire, ele mai tare să interesau de unele moaște și talismane rămase de pe timpul lui Roderik, a gotului. Intre vasele acestea este o ladă de lemn ferecată, cu fițini de oțel, de o proveniență orientală și cu inscripțiuni mistice cunoscute numai de puțini învêțați. Cu lada asta și cu inscripțiunile ei s'a ocupat mai de mulțori universitatea și a dat naștere la mari și grele dispute. Pe vremea când am fost eu acolo, o buhă bătrână, care tocmai a sosit din Egipt, s'a așezat pe lada aceia și

a început a ceti inscripțiunile. Ea a dovedit, că aceia conține covorul cel de mătasă de pe tronul lui Solomon cel înțelept. Acela fără îndoială a trebuit să fi fost adus de Jidovi la Toledo după căderea și risipirea Ierusalimului.“

Când a gătat buha cu istorisirea, Ahmed a rămas oare câtva timp dus pe gânduri. „Eu am auzit — zise el — dela înțeleptul Eben Bonabben despre puterea și însușirile cele mari a talismanului ăsta, carele a dispărut la risipirea Ierusalimului și s'a crezuit pierdut până acum. Fără îndoială el a rămas o taină nepătrunsă pentru creștinii din Toledo. Dacă aş putea eu pune mâna odată pe covorul ăsta, atunci norocul meu e asigurat.“

În ziua următoare prințul a părăsit peștera și s'a îmbrăcat în haine simple ca un arab din deșerturi. Afară de asta și-a mănjit fața și mâinile cu o culoare brună galbină și nime n'ar mai fi recunoscut acum pe luptătorul cel viteaz carele a făcut așa minuni și a înproșcat tot tunelul. C'o bătă în mână, c'o straiță în grumazi și c'o fluera la brîu, el s'a băgat în oraș și ajungând la poarta palatului regal, s'a înștiințat de candidatul la câștigarea prețului pentru vindecarea princesei. Străjile însă dela poartă erau p'aci să-l alunge cu pumnurile : „Ce știe un arab vagabund, cum ești tu unul — ziceau ei — să faci într'o cauza așa importantă la care nici oamenii cei mai învêțați nu să prea pricep ?!“ Regele din întemplantare a auzit iarma asta și-a poruncit ca să se aducă arabil înaintea sa.

„Cel mai puternic rege, — zise Ahmed — dta vezi un arab beduin, carele și-a petrecut cea mai mare parte a vieții prin deșerturi.

Pustiurile acelea — după cum să știe — sunt locașurile duhurilor necurate și ale dracilor, cari ne ispitesc pe noi sermanii păstori băgându-se și prin dobitoacele noastre, de câte-odată chiar și cămilele devin furioase. Față de întemplantăle estea leacul nostru cel mai bun e muzica și noi avem melodii moștenite dela moși și strămoși pe cari cântându-le, sau cu fluierul, duduim toate duhurile necurate. Eu mă trag dintr'o atare familie vechie de păstori și am păstrat toată puterea descântecilor. Dacă cumva vreun duh necurat s'ar fi legat de princesă, eu mi dau capul că o scap de necazul esta.“

Regele era un om înțelept și știa ce taine minunate păstrează arabii, el a prins nădejde la vorbele cele încredute a străinului și așa îndată l-a condus la piciorul turnului în care să afla princesa bolnavă.

Perdelele dela odaia, în care să mistuia princesa de dor refusând toate mâncările, erau slobozite, dar fe-reștile stăteau deschise. Ahmed s'a așezat pe o terasă și a cântat mai multe arii sêlbatică arabești pe fluier, pe cari le-a învêțat el încă dela Eben Bonabben.

Princesa însă rămânea nesinațitoare, iar doctorii, cari erau de față, clătinau din cap și zimbeau cu necredință de încercările estea de vindecare. De la o vreme prințul a pus la o parte fluierul și a început a cânta

o doină simplă cu textul versului prin care și-a spus el dragostea. Princesa îndată a recunoscut cuvintele și o bucurie nespusă s'a furiașat în inima ei. Ea și-a redicat capul și a început a asculta: lacrimile i-s'au ivit în ochi și au început a curge șiroaie peste obraji ei cei albi, până când sinul ei se legăna de emoțiune ca valurile mării. — Ea a voit să deie porunca ca să-i aducă cântărețul în fața ei, dar ca fată i-a fost rușine să ceară asta și așa a ramas tăcută. Regele i-a ghicit dorința și la porunca lui Ahmed a fost condus în odaia ei. Indrăgostiții se știaștăpîni, ei au schimbat numai câteva ochiri, dar estea vorbeau mai mult ca volume întregi. Nici odată n'a triumfat musica astfel. Pe obraji fragezi a princesei iară s'a reîntors roșăta, buzele au devenit proaspete, până când ochii ei lănceziți au început a străluci ca roșia de dimineață.

Toți doctorii de față au început a privi unii la alții, cu uimire. Regele privea la arab plin de admirare și respect. „Minunat tinăr! — zise el — tu trebuie să fii de aci încolo primul meu doctor de curte; eu nu voiesc să mai folosesc alte leacuri, ci numai tot melodii. Pentru vindecarea asta primește cel mai prețios odor din visteria mea“.

„O rege — replică Ahmed — eu nu lăcomesc nici la aur, nici la argint, nici la alte lucruri scumpe. Niște moaște ai Tu în visteria ta remase dela Mauri, cari au domnit odinioară în Toledo, o ladă de lemn, în care se află un covor de mătășă; dă-mi lada asta și eu sunt indestulit.“

Toți s'au mirat de cererea arabului și și mai tare când s'a adus lada aceia de lemn și s'a scos covorul din ea. Acela era de țesătură verde și fină presărată cu figuri evreice și caldeice. Doctorii cei de curte se uitau unii la alții, dădeau din umere, clătinau din capete și zimbeau de prostia practicantului ăsta nou, carele s'a indestulit c'un onorar așa sdrențos.

„Covorul ăsta — zise prințul — a acoperit odată tronul înțeleptului Solomon și-i vrednic să fie pus sub picioarele frumseței.“

Așa zicând el, l-a întins pe sub picioarele unei otomane, aduse pe sama princesei și el s'a așezat la picioarele ei.

„Cine — zise el mai departe — se poate împotrivi la ce stă scris în cartea sorții? Băgați de samă că prociurile astrologilor se împlinesc. Să știi, o rege! că eu cu fata d-tale demult ne-am iubit în taină. Eu sînt pribeagul cel îndrăgostit!“ Abia au alunecat cuvintele aceste depe buzele lui, când covorul s'a și ridicat în aier ducând pe prinț cu princesă cu tot.

Regele cu doctorii se uitau după ei cu gurile căscate și cu ochii încordați până când i-au perdut din vedere.

Regele mănios a strigat pe maîmarele visteriilor sale. „Ce-i asta — zise el — de ai suferit pe un necredincios să-mi ieie un așa talisman?“

„Vai de mine Măjestate, noi n'am știut ce minune-i

asta; nici nu am putut citi înscripțiile de pe ladă. Dacă-i într'adevăr covorul de pe tronul înțeleptului Solomon, acela are de bună samă o așa putere magică și poate duce pe proprietariul său prin vîzduh dela un loc la altul“.

Regele a adunat acum o oaste pogană și a plecat cătră Granada să urmărească fugarii. Marșul ăsta însă era lung și obositor, și așa el a trimis un herold ca să-și ceară fata în apoi.

Regele din Granada a eșit cu toată curtea în calea lui. Acesta însă era pribeagul cel îndrăgostit, pentru că Ahmed a ajuns pe tron după moartea tatălui său și Aldegonda cea frumoasa era Sultana lui.

Regele cel creștin îndată s'a împăcat după ce a aflat că fetei lui îi e iertat să rămână în legea cea creștină, nu pentru că doară el ar fi fost așa evlavios, ci pentru că legea e totdeauna un punct de mândrie întră împărați și semenii lor. În loc de bătaii sângeroase acum au urmat sărbători și petreceri voioase după cari regele s'a reîntors, de tot îndestulit, la Toledo, iar părechia cea tineră a urmat a domni pecăt de cuminte, pe atât de fericită în Alhambra.

Să cade să mai adaugem că buha și papagalul încă au plecat, de și pe căi diferite, cătră Alhambra; cea dintâie călătoria numai noaptea, tot poposînd pe la moșiile rudeniilor sale, al doilea petrecîndu-si prin toate cercurile voioase a orașelor și a cetăților din drumul său.

Ahmed, plin de recunoștință, li-a resplătit bine serviciul, ce i-au făcut ei în călătoria sa. El a denumit pe buhă primministru, iar pe papagal măiestru a ceremonielor de curte. Noi trebuie să concedem, că nici o țară n'a fost mai bine ocărmită, sau afacerile unei curți mai esact conduse, decât pe vremea acestor funcționari înțelepți.

L a V a t r ă .

Intr'un Nr. al „F. L.“ am zis că voi scrie odată și eu ceva din experiențele ce mi le am putut câștiga ca „redactora“ acestei reviste.

Am întârziat cu împlinirea acestei făgăduințe din mai multe motive. Am fost întreg anul acesta tot bolnavă. Intre astfel de împrejurări nu am putut să scriu aproape nimic afară de celea ce *trebuie* să fac pentru revistă.

Sub ce condiții am întreprins eu scoaterea revistei, o știu O. mei cititori: *dacă voi avea abonenți suficienți* de a putea scoate revista regulat. Ce scop am urmărit cu o revistă *ieftină*, cum este „F. L.“ — încă se știe: să i se înlesnească ori și cui, *dar mai ales aici în Bihor* unde în 30—40 comune *curat românesti* abia vei gasi în 4—5 case vre-un ziar românesc — abonarea acestei reviste cu condițiile de abo-

nament atât de ușoare. Am mai dorit apoi că toți acci tineri și chiar și femeile noastre, dela noi cari simțesc și cugetă mai deosebit poate decât alții, cari doresc și poate că ar și putea să se ocupe cu literatură, se vor apropia poate mai cu încredere de mine ca femei decât de alți redactori, și mereu îmi va succeda a stîrni dorul de-a scrie, a publica din când în când și câte-o lucrare dela ai nostri, cari cu vremea puteau să se și desvoalte frumos.

Am împărțit cele 8 pagine cari le are revista astfel ca să aduc un material variat, nu numai pentru lucruri curat beletristice ci și Cronica săptămânei, împărțită în trei părți, ca să găsească nu numai femeia română ci și bărbații ceva de interes.

În lipsa unui titlu mai potrivit am luat titlul „Foaia Literară” cu toate că eu, cum am mai spus, nu voiam să aduc numai lucruri curat beletristice și aveam aici motivele mele bine chibzuite.

E foarte natural că trebuia mai întăiu să am sprijinul spiritual al oamenilor noștri de valoare literară. Am scris la vre-o câțiva dela noi și la vre-o trei din România. Mi au trimis de aici lucrări dl E. Hodoș, iar din România dnii: Coșbuc, G. Bogdan-Duică și Septimiu S. Secula. În Nr de probă a apărut scrisoarea dlui E. H. poezia dlui C. Mereu am mai primit, dela dnii Dr Petru Barbu, Ion Pop Reteganul, Ilarie Chendi, A. C. Domșa, Emil Sabo și Ioan Scurtu. Deosebit călduros și neprețuit sprigin spiritual mi-a dat dl Dr P. T. Acemenea m'au sprijinit dnele A. Mathey, Margareta Moldovan, Aurelia R. Păcățian și poeta Maria Cunțan.

Scriitorii tineri cari au mai lucrat și la alte ziare, reviste cum s. p. dl „Mitică,” dl Petru Bandu, Petru Conda, Iosif Stanca, Vasile V. Suciuc încă mi-au trimis lucrări. Am primit apoi lucrări mici și dela tinerii: Dl Vasile E. Moldovean, Octaviau Pop de Ludișor, D. Lascu, Gheorge Ciuhand, P. Obadean, L. Bolcaș. Din când în când, mai scricam și eu, apoi și barbatul meu, care vorbește bine limba română.

La început Cronica mi făcea multă bătaie de cap căci ziarele și revistele noastre de aici și de dincolo cu toate că le am rugat în scris pentru schimb — nu mi l'au dat. Numai „Tribuna” din Sibiu, „Telegraful român”, apoi „Foaia Diecesană” și „Controla” mi l'au dat *îndată*. Mai târziu după-ce iar m'am rugat *în scris* — mi au sosit și celealalte reviste și ziare — afară de „Gazeta Transilvaniei”. „Familia” și „Vulturul” au primit schimbul îndată. Din România nici un ziar nu am primit în schimb afară de revistele „Foaia p. toți” „Revista Poporului” și

„Dochia”. Aveam mare lipsă de schimbul cu *ziarele* ca să pot aduce o cronică pecăt să poate variată.

Aici apoi am putut experia sinceritatea sentimentului de colegialitate a ziaristice de dincoaci și de dincolo.

În sfîrșit însă m'am mulțămît cu ce am putut câștiga spre a-mi înlesni lucrarea în interesul revistei. Mai aveam o foaie maghiară apoi câteva foi germane. În privința asta deci eram liniștită.

Am espedat Nrl de probă la vre-o mie și 8 sute de adrese, parte culese de prin călindarele archidiecesei și a dieceselor Arad și Caransebeș, parte de pela cunoscuți și prietini și apoi câte mai le știeam și eu prin com. Arad și Bihor, Ardeal și Bănat. „Tribuna” mi-a dat *toate* adresele sale. Al 2 lea Nr l'am espedat în 600 esemplare și de aici vre-o lună tot așa. Apoi am espedat 500 și lângă acest număr am și remas. Vre-o 430 la adrese sigure, iar vre-o 50 gratuit, restul l'am reținut pentru eventuale abonamente nouă, și pentru cazul — nu tocmai rar — de a se perde un număr.

Tot aici sunt și azi, numai că abonenții cari plătesc regulat am numai 210, iar ceialalți nu au solvit încă nimic, nimic deși au primit revista regulat.

De mai bine de 4 luni plătesc cheltueile tiparului din al nostru, adică al lui Rudow; pe fieștecare lună 110 fl numai tiparul și mărcile afară de fășii, corespondențe, cărți etc.

Aceasta e un lucru care nunumai mă mănește dar mă și păgubește — ca să nu zic mai mult. Cum dela început am spus, eu pentru mine nici un folos nu am dorit dar nici păgubirea mea nu poate dori nimini, cred eu. Am scris la începutul fieștecarui cuartă în revistă, am rugat respectuos trimiterea abonamentelor restante — *înzădar*. Având eu acuma la dispoziție numai prețul de abonament restant dela 1 aprilie până la 1 oct. a. c. ar face o sumă de vr'o 500 fl. cu cari aș fi putut acoperi speșele tiparului până la 1 ianuarie a. viitor și mai departe. Așa însă cum azi sunt lucrurile — nu mai pot scoate revista, dacă acestea restante nu mi vor sosi în restimp de 8 zile când adică ar fi să apară numărul 31 ș. a. m.

Să trimit asămnațe poștale pela abonenții restanți, sau să trimit chiar cuitanțe cari sunt de a se rescumpăra de la poste, cum mă sfătua odată un redactor de aici (nu dl V.), eu nu sunt capabilă, deși această procedură e usuată, după cum aud. Eu pe datorie nu pot scoate revista, sunt îndătinată să plătesc îndată acelora cari mi lucrează, aceasta e doar nunumai cuviincios,

ci și just. Nu pot suferi că cineva să-mi bata mereu la ușă pentru datoriile neplătite cum aş păți-o dacă aş tipări mai departe, pe datoriile. Asta o pot face poate alții foarte ușor — eu însă nu!

Dar mai e și altă ceva la mijloc. E o afacere odioasă de tot. Cine zice că eu am întreprins scoaterea „F. L.“ din ambiție personală sau din „geschäft“ acela ar fi un mincinos și un caracter foarte josnic. Cine va fi citit niște articuli scriși de mine în „Tribuna“ la începutul anului curent, va ști și va simți scopul care l-am urmărit — deci nu mai e lipsă să-l pomenesc, cu atât mai vârtos nu, căci și acum am făcut amintire de el printre rëndurile acestea.

Nu odată am lucrat și bolnavă în pat, scrieam și iar mă culcam — ei, numai eu și ai mei știu cât am jertfit din sănătate a mea, numai ca să fie bine.

Abia de o lună încoaci mă simt mai bine și pot scrie fără a mă obosi de tot. Și poate că nici nu aş sista scoaterea revistei, aş mai nădăjdui că restanțele vor incurge, poate că și tipograful m'ar aștepta ca să-i plătesc mai târziu, când voi putea adevărat, dar — mi-am perdut voia, mi-am perdut încrederea în oameni. Poate că această espunere e esagerată, poate, că o sensibilitate cum este a mea e asemenea prea esagerată, poate — dar eu nu cred.

Mult a contribuit la astă pierdere încrederii în oameni ceea ce am citit în nrul din urmă al Vulturului.

Ori ce să scrie în această foaie despre mine nu mă alterează căci sunt minciuni obraznice, dar mă revoaltă când trebuie să citesc că un domn care a colaborat la „F. L.“, din o dușmănie nemotivată față de Rudow și prin urmare și față de mine, se pune umăr la umăr cu redactorul acelei foi, ca să ne „tragă pe sfoară“ fără ca noi să-l fi ofensat vre-odată, fără de a-i fi dat ansă căci, — istoria cu „francezii“, e o frază goală, o nebunie aproape zis carea le vine chiar acum bine la socoteală — iar împrejuraarea că la „F. L.“ au colaborat „imberbi“ deodată cu cênsul — e o cestie care se putea aplană foarte ușor dacă-mi scriea mie că nu-i convine așa ceva. Acest domn însă nu a făcut asta, ci cu cea mi mare liniște sufletească, cu conștiința cea mai împăcată cu sine și fapta sa și-a propus a păgubi în tot chipul, a ofensa pe ori ce cai permise și nepermise — onoarea unei femei, a mea, carea singură trebuie să mă apăr. Rudow însuși e atăcat — el să tot vrea și nu mă poate scuti.

A spune atât de franc în public, într'o

foaie, că toată campania începută în coloanele „Vulturului“ în contra mea și a lui Rudow e un plan precugetat, că *articolul scris de dl. Septimiu Sever Secula în „F. L.“ a fost o cursă și că i-a succes a ne „trage pe sfoară de minune“* — la așa ceva să recere mult curaj și cinism josnic și nu cred să existe vre-un lexicon în care s'ar găsi vre-o espresie destul de potrivită spre-a ilustra corect această procedură infamă.

Dl. S. & Co. care se cred a fi chemați a apăra națiunea francesă — oare dacă ar întreba pe un frances că au proces corect față de mine și Rudow, dacă ar ceti un frances productele literare-umoristice ale domniilor lor — oare ce ar zice acel frances? Oare i-ar aproba? Având noi corespondențe și în Franța, ocașional voi întreba pe cutareva dintre cunoscuții noștri de acolo și primind respuns am să-l public în cutare ziar de al nostru.

Dar oare s'ar fi găsit vre unul chiar și dintre colaboratorii „F. L.“ cu toate că ei sunt numiți „imberbi“ capabil de o asemenea faptă cum e aceea a dlor amintiți? Cu greu cred!

Pasajul din scrisoarea dlui S. S. Secula e următorul; „*Atitudinea din timpul din urmă a ziarului „Vulturul“ o ved cu ochi buni. Pe de altă parte ziarul e de un timp încoaci bine redactat; apoi nemulțumirea mea de un neamț care se laudă cu strămoșii, injură de pomană pe Francezi și îmi pune articolele mele (Grozăvie! L. R. S.) pe aceeași pagină cu ale unor imberbi neresponsabili m'au făcut să ți ofer colaborarea mea pentru Vultur etc. S. S. Secula m. p.“**)

Acestea rënduri îmi fac impresia ca și cum ar scrie un rege celuiialt rege.

Cine s'a „lăudat“ cu „strămoșii“? Poftescă dl. S. S. S. și caute în cutare Lexicon să vadă și să priceapă dacă va putea însămnăta-tea acelei mici obiecții a lui Rudow făcută unui prieten în *poșta redacției*, un loc nepotrivit spre a se lauda cineva. Cine a vorbit de regele Carol și familia Sa? Există numai una familia Hohenzollern? Numai un Secula, numai un Rudow și a? Cine a zis că familia Hohenzollern e „ordinară“?

Noi de sigur nu, ci da, au zis-o domniile lor cari nu s'au sfiit a da acelui respuns redacțional din „F. L.“ un asemenea înțeles, ce lui R. nici prin gând nu putea să-i resară. — Așa tereboi s'a făcut din acest respuns redacțional încontra noastră, încât nici să fim niște uci-gași nu s'ar fi făcut mai mare larmă

* Aici ar obiecta poate dl. S. S. S. că în scrisoarea dsale nu e vorbă de mine ci de un „neamț“, de Rudow. Mi se pare însă că e u sunt redactora acelei foi, prin umare e u am pus articuli în foaia și nu R. care intradever că afară de rubrica „din streinatate“ și corectură nu a făcut nimic la foia.

După celea premerse și în urma acestei proceduri nedemne de un bărbat serios și cult considerând și aceea că nici sănătatea mea nu mi permite să mă ocup cu lucruri cari obosesc atât fiziceste cât și sufletește — mă simt îndemnată o sista edarea mai departe a „F. L.” O pot face aceasta cu atât mai vârtos căci mi se obiectează că e slabredactată, ba că-i „tristă” de tot. Să poate; eu de bună samă că nu voi fi tristă deloc când mă voi videa scăpată de griji și neplăceri, fără de cari pot fi totdeauna. Noi nu suntem avisați a eda foaia ca să trăim din abonamente, — dacă intențiile noastre sunt atât de fals interpretate de către unii — încât să vedem îndemnați a face conspirații așa de nemeritice în contra noastră pentru niște articoli fără însămnătate gravă — n'avem ce face.

E pagubă numai că acel „neamț” simte așa de cald și poartă așa interes sincer față de națiunea mea, precum a recunoscut-o încă în timpul din urmă „Revista Orăștiei” și alte foi; că el și-a întrebuiinat vaza ce o are ca specialist înainte celor din Berlin,* totdeauna în folosul Românilor. Eu, mărturisesc, ori mă va aproba cineva ori ba, că după celea esperiate n'aș mai fi capabilă de așa sentimente, cum nu mă mai simt capabilă a eda „F. L.” cu pagube materiale. Mă îndestulesc cu acelea 5—6 sute fl., jertfii înzădar.

Le mulțamesc din suflet On. abonenți din Bănat, Ardeal și puținii Bihoreni și Arădani cari simțind sinceritatea intențiilor mele, scopul care l-am urmărit, au grăbit îndată a ne sprijini abonând foaia. Pe aceia On. cititori care au primit foaia, dar încă nu au solvit, îi rog să binevoiască a ne trimite cel puțin cei 2 fl. 32 cr. pentru trecut.

On. abonenți cari au solvit prețul de abonament pe un an întreg, vor primi sumele ce se cuvine ca să li se restituie, cât de îngrabă. Hotărîndu-mă eu abia în momentul din urmă, în săptămâna asta, a sista „F. L.” nu am avut vreme să mi fac socotelile.

În deosebi li mulțamesc colaboratorilor „Foaii Literare” pentru spriginul spiritual pe care mi l-au dat, le mulțamesc tuturor, chiar și dlui Septimiu Sever Secula, lui cu atât mai vârtos căci mi-a redat libertatea voinței, prilejul de a-mi căuta de sănătate — lucrul principal pentru fieștecare om — dar mi-a dat și cu o experiență de viață mai mult pentru viitor.

Lucreția Rudow-Suciu.

*) Așa el a terminat acum o gramatică rom. pentru studenții germani, scrisă din însărcinarea ministerului de culte din Berlin, precum el ne a făcut cunoscută literatura, poeziile populare și ne va face cunoscuți și mai departe, tot din încredințarea celor din Berlin, cari doar au nu mai puțină minte decât firma S. și Comp.

Cronica săptămînei.

Dela noi.

Hymen. Dl. Vasilie Nicovâr din Giurgu și dșoara Matilda Mollovan se vor cununa acolo în 7 nov. n.

Dl. Sabiu Safta învățător asemenea cu dșoara Maria Botean la Gevagiu de jos.

Dl. dr. Aurel Lazar, avocat din Oradea mare asemenea cu dșoara Valeria Feier din Boroșineu.

Dl. P. Anca c'eric abs. se va cununa cu dșoara Lucreția Sancu în Poptelec.

În 31 oct. n. dl. dr. Mureșan, proprietarul „Gazetei Transilvaniei” și-a început pedeapsă de 8 zile de arest la care a fost osîndit fiindcă convocase acum e anul o adunare „românească” la Brașov.

La banchetul dat în onoarea dlui Jakabffy, fișpan al Caraș-Severinului în 25 oct. n. la Lugos au luat parte și câteva sute de grăniceri din Caransebeș încât fișpanul s'a lăudat că acuma s'a cucerit cetatea lui Traian Doda.

Dl. A. Baltes a sosit în 30 oct. n. la Sibiu după ce restul pedepsei sale, cele 5 luni cari era să mai șadă la Vafii, i-s'au ertat din partea împăratului.

Dar totodată curia a respins recursul său de nulitate, încât tot trebuie să mai șadă cele 5 luni dictate prin judecata din urmă.

Dl. Joan Neagu capelan din Gladna-română, în 3 nov. n. a părăsit temnița Seghedinului, unde șezuse 4 luni pentru „agitare.”

Fondul lui Iancu se află — numai una nu se știe, adică unde-i „Tribuna” comunică că să află între actele poliției din Sibiu o cută despre trei mii și jumătate de florini, i-a întreat pe subscriitorii că unde-s banii, respectivii însă n'au spus-o sau n'au răspuns de fel.

Acum însă se zice că Ungării i-au poruncit lui Albini să aducă banii cari s'ar afla în România, aici în țară.

Mitropoitul român al Bucovinei, A. Căpercovici, își serbează în 7 nov. n. jubileul de 50 ani al preoției sale. I-să va preda o adresă de felicitare.

Advocat român. Dl. dr. Ioan Turcu a făcut la Pesta censura de avocat și se va stabili la Făgăraș. Dl. Traian Șincăi din Borhid în 6. nov. n. la Pesta a fost promovât de doctor în drept.

Asociațiunea a hotărît să introducă statutele nouă ori unde, va înființa secțiunii la Beiuș și Lugos și va reorganiza celealalte.

Au murit: Maria Pop Bota la Șard în 29. oct. n. — Augustin Tuculia, vicanotar la magistratul orașului Lugos în 26 oct. n.

Aurel Căpitan, stud. abs. de a VI.-a cl. gimn. după o boală grea și îndelungată a-repausat în P. Susag la 4 oct. v. a. c. Defunctul a fost un student bun, dar o boală grea și dureroasă nu l-a lăsat ca să-și creeze un viitor plăcut — dorința cea mai ferbinte a tinerului. Soartea nemiloasă i-a pus grea stavilă pe carea sufletul său dornic de știință, corpul sdorbit de boală nu au putut-o frânge.

Il deplâng întristați sîi părinți Maxim Căpitan paroch

gr. or. în P. Susag, muma Floarea Popovici, surorile și frații : Ioan, Atanasiu, Lucreția, Veturia : unchi, neamurile și toți cunoscuții.

In veci amintirea lor!

Din România.

În 27. oct. n. s'a desvălit la Răsboieni monumentul ridicat întru amintirea învingerei lui Stefan cel Mare asupra Turcilor.

Este o piramidă de piatră, în vârful căreia un Vulturn mare rupe un steag turcesc. Pe o parte a piramidei se află chipul eroului, adică capul lui, pe cealaltă parte întregă figura lui e cioplită în vârtejul luptei.

*

La București s'a propus ridicarea a trei monumente și anume pentru : Ioan Brătianu, G. A. Rosetti, și frații Golești.

*

200.000 lei a lăsat Academiei române N. R. Dăniiescu, născut pe lângă Hațeg, care din fiu de morar a ajuns să fie inspector al pădurilor din România întreagă șcl, și care a murit în 17. oct. n.

Afară de aceasta a lăsat consistorului gr. cat. din Lugoj cu stipendiul căruia și-a sfârșit studiile, o sumă mai mică.

*

Bulgarii din Dobrogea nu-și mai încap în piele. Când adică inspectorul a vrut să viziteze școala din Tulcea, bulgarii l-au ieșit în cale și l-au amenințat că l-or împușca dacă va îndrăzni să calce pragul, înaintea procurorului însă au negat totul, dar cercetarea urmează.

*

În 21. oct. v. s'a inaugurat noul palat al universității din Iași în prezența Regelui, Reginei și multor persoane cu vază.

*

La București niște fruntași vrea să înființeze o bancă populară cu 4000 de acțiuni de câte 50 lei care se vor plăti în timp de 10 luni.

Din străinătate.

Badeni a vrut să-i aducă împăratului când s'a întors la Viena săptămâna trecută, știrea îmbucurătoare că dieta a primit provisoriu, adică să mai rămână drăguțul de pact între Austria și Ungaria măcar un an. Dar n'a avut noroc, Germanii nu mai vrea să știe despre asta și nici acum nu se vor pleca. Urmarea va fi că în Austria constituțiunea se va pune 'n cui, adică popoarele nu mai vor avea nici un drept, ci trebuie să facă ceea ce poruncește împăratul. Cu asta însă după legile de acum încetează pactul cu Ungaria. Maghiarii independenți se legănau deja în speranțele cele mai dulci; Bánffy însă e mai cuminte, știe că Ungaria și mai cu samă Maghiarii fără scutul armatei austriace nu-s nimic, de aceea în grabă a făurit niște legi nouă prin care se vor înlocui cele de până acum în cas de lipsă și va rămânea falnică Monarchie austro-ungară-până ce va rămânea.

Bibliografie.

Misiunea școalelor catolice în România. Autorul, N. I. Filip, se plânge în astă broșură că școalele cato-

lice despoaie fetele care se trimit acolo mai ales din clasele mai nalte, de orice simț național și zice : „De aceea orice mișcare națională lăncezește... pentru că femeile sînt în contra.“

Suspine. Titlu mai nimerit nu se putea da poeziilor populare din Basarabia, care le-a adunat G. Madan, căci sînt tot aceleaș sunete tînguitoare care le a publicat V. Alecsandri acum 30 de ani. Deosebirea e numai că într'această carte pronunțarea poporului dincolo de Prut s'a redat cât se poate de fidel, ceea ce merită toată lauda.

În 4 nov. n. începe a ieși la București în editura „Universului“ o foaie săptămînală ilustrată : Teatru, Musică și Modă.

Deslegarea ghicirei din Nr 27 e următoarea :

„Ca marea de adîncă. ca ea făr' de sfîrșit
„Era acea iubire, cu care te-am iubit!
„Perfid, făr' de credință amorul tîu era :
„Ca marea de adîncă e astîz ura mea !

Matilda Cugler Poni.

Bine au deslegat-o doamnele și domnișoarele : Emilia A. Doctor din Hașfalău, — Victoria Vicaș din Hidig, — Netta Calciunaru din Orșova, — Mărioara C. m. Popovici din Ciaba. — Maria Daraban din Rodna-veche, — Lucreția Poruțiu n. Ianza din Chernecea, — Victoria Ghega n. Angel din Pădurani. — Irena hilezan din Denta, — Valeria Degan din Branișca, — Otilia Caba din Cheud.

Domnii : George Popovici din Bătania, — Nicolau Onciu din Uzdin, — Petru P. Roșca din Zlatna.

Premiu l'a cîștigat doamna Maria Daraban. St. Dnă binevoiască a ne avisa care număr din „Bibl. p. toti“ dorește să il espedăm.

Poșta redacției.

Cătră t.ți On. abonenți și cetitori a „F. L.“ Deși deocamdată suntem sîiți — cu regret — a sista edarea „F. L.“ ne permitem a face cunoscut tuturor, că toate cărțile din „Biblioteca pentru toți“ cum și celealalte cari s'au anonțat până acum în „F. L.“ șe vor găsi în deposit la noi totdeauna și de acuma înainte. Asemenea am scos în ediție separată și plăcuta istorie de Irving „Achmed“ (al căreia sfîrșit a apărut acuma în Nr 30 „F. L.“) cu prețul de 30 cr plus 3 X porto poștal. Piesa musicală „10 cîntece populare românești“ de V. Șorban, încă se află la noi în deposit. — Comandele se efeptuesc din partea noastră cu cea mai mare acurateță, și iute.

Dlui **G. B. B. Vad.** După cum vedeți — nu s'a putut. Facendu-ni se posibilă — eventual — edarea mai departe a foaiei, se va publica atunci, acum nu s'a putut. Manuscriptul il păstrăm deci. sau dacă doriți să Vi-l retrimitem, ne avisați.

Doamnei mele, Graz. Am hotărît să sistez mai îngrabă decât am crezut l Toate sunt cum sunt dar în fața unei reotăți atît de incualificabile nu sunt capabilă a continua. Poate că mulți'mi vor lua în nume de reu, dar dacă m'ar cunoaște, de sigur că m'ar scuza fiește cine. O natură pacinică, o femeie care în viața ei nu a ofensat și nu a avut nici măcar umbra vre-unei certe cu cineva, nu se potrivește cu ocupațiunea unui „redactor.“ Schwamm drüber, — și scuza dacă nu primești în-curînd scrisoare !

Dșoarei **V. A. D. Branișca.** Am primit, ve mulțămim. Dacă nu vom putea să-o folosim, vi-o retrimitem !

Dlui **Delaobad.** Mare mulțămimă și până vă scriem veți înțelege destul din Nr de față. Salutări !